

Plán péče
o
přírodní památku
Devět skal

na období
2026–2035

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	10
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	12
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	12
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	13
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	14
3. Plán zásahů a opatření	15
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	15
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	15
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	18
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	18
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	18
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	18
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	18
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	18
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4. Závěrečné údaje	20
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	20
4.2 Použité podklady a zdroje informací	20
4.3 Seznam používaných zkratk	22
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	22
5. Přílohy	23

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	707
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Devět skal
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
číslo předpisu:	9/2016
datum platnosti předpisu:	15.10.2016
datum účinnosti předpisu:	30.09.2016

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Kraj Vysočina
okres:	Žďár nad Sázavou
obec s rozšířenou působností:	Nové Město na Moravě
obec s pověřeným obecním úřadem:	
obec:	Křižánky
katastrální území:	Moravské Křižánky

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Katastrální území: Moravské Křižánky - 676446

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
571/3		ostatní plocha	nepločná půda	33 304	33 304
Celkem					33 304

* Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	3,33	–	nepłodná půda	3,33
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	3,33	0		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

mezinárodní statut ochrany:

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

–

Žďárské vrchy (I. a II. zóna)

Chráněná oblast přirozené akumulace vod - Žďárské vrchy

–

–

–

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Geomorfologicky význačný rulový skalní útvar typu skalního města s vegetací silikátových skal a drolin s přilehlými lesními porosty.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L5.4 Acidofilní bučiny	69	Mozaika smíšených porostů s bukem a smrčínami. V bylinném patře jsou zastoupeny běžné acidofilní druhy, nejhojněji se zde vyskytuje borůvka černá (<i>Vaccinium myrtillus</i>), dále zde roste metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>), třtina chloupkatá (<i>Calamagrostis villosa</i>), kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>). V mechovém patře s vysokou pokrývností jsou zastoupeny běžné druhy mechorostů jako je ploník ztenčený (<i>Polytrichastrum formosum</i>), travník Schreberův (<i>Pleurozium schreberi</i>) nebo rokyt cypřišovitý (<i>Hypnum cupressiforme</i>).	a
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	20	Devět skal s úpatními balvanovými haldami a balvanovým proudem. Druhově chudá vegetace asociace <i>Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris</i> . V mechovém patře jsou zastoupeny běžné druhy mechorostů jako je játrovka plevinka plazivá (<i>Lepidozia reptans</i>) a mech psízubec mnohoplodý (<i>Cynodontium polycarpon</i>), dvouhrotec chvostnatý (<i>Dicranum scoparium</i>), rokyt cypřišový (<i>Hypnum cupressiforme</i>), paprutka nící (<i>Pohlia nutans</i>), ploník ztenčený (<i>Polytrichastrum formosum</i>) a čtyřzoubek průzračný (<i>Tetraphis pellucida</i>). V horních partiích skal nebo na kamenech suti se vyskytuje mech šterbovka skalní (<i>Andreaea rupestris</i>), druh typický pro horské polohy.	a
T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin	3	V druhově chudém bylinném patře se běžně vyskytuje metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), hojně borůvka černá (<i>Vaccinium myrtillus</i>), dále kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>). V mechovém patře jsou zastoupeny běžné druhy mechorostů jako je ploník ztenčený (<i>Polytrichastrum formosum</i>), travník Schreberův (<i>Pleurozium schreberi</i>) nebo rokyt cypřišovitý (<i>Hypnum cupressiforme</i>).	a

B. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
skalní město	Rozsáhlý skalní systém na centrálním hřbetu Devítiskalské vrchoviny v lesním komplexu, vypreparovaný z pruhu migmatitických a biotitických rul svrateckého krystalinika procesy mrazového zvětrávání ve starších čtvrtohorách. V rámci ČR se jedná o mrazový srub výjimečného rozsahu.	Vrcholový komplex 9 větších a 3 menších skalních útvarů typu skalního města s výškou 15 m, vrchol 836 m n. m.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L5.4 Acidofilní bučiny	Postupná přeměna prostorové, věkové a druhové skladby směrem k přírodě blízkému lesu a na něj vázaná rostlinná a živočišná společenstva.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha: min. 2,29 ha dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště mrtvé dřevo: min. 100 m³ – ponechávání slabších i silnějších dimenzí, ležící i stojící (mimo turistickou cestu)
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	Zachování charakteristického rulového skalního komplexu s okolními balvanitými sutěmi a jejich pokryvnou vegetací.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha: min. 0,66 ha
T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin	Zachování biotopu.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha: min. 0,1 ha

B. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
skalní město	Zachování charakteristického geomorfologicky význačného rulového skalního komplexu typu skalního města s okolními balvanitými sutěmi a jejich pokryvnou vegetací.	<ul style="list-style-type: none"> bez antropogenního poškození

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Rozsáhlý skalní systém s nejvyšším vrcholem oblasti na centrálním hřbetu Devítiskalské vrchoviny v lesním komplexu asi 3 km JZ od obce Křižánky. V rámci ČR se jedná o mrazový srub výjimečného rozsahu. Podél puklin jsou skály rozčleněny do devíti větších a tří menších skalních bloků seskupených do vrcholového komplexu typu skalního města. Výšky bloků dosahují až 19 m a jejich stěny jsou zvětřáváním modelovány do podoby skalních výklenků a voštín. Na jejich úpatí jsou odlámané suťové haldy, na něž navazují balvanové proudy a dále po svazích rozvlečené balvanité pokryvy. Kolem skal jsou vytvořeny jen mělké ochrnické půdy.

Na skalní komplex navazuje na severovýchodně ukloněném svahu v délce 1150 m řada dalších jedenácti skalních útvarů, zakončených další přírodní památkou Bílá skála.

Geologie a geomorfologie

Rozsáhlý skalní systém byl vypreparován z pruhu migmatitických a biotitických rul svrateckého krystalinika procesy mrazového zvětřávání ve starších čtvrtohorách. V rámci ČR se jedná o mrazový srub výjimečného rozsahu. Podél puklin jsou skály rozčleněny do devíti větších a tří menších skalních bloků, seskupených do vrcholového komplexu typu skalního města. Na JZ straně PP se jedná o Fryšavský hřeben, ve střední části lokality o Hlavní hřeben a ve východní části Křižánecký hřeben. Hlavní hřeben je rozdělen na tři úseky, které jsou odděleny dvěma sedly. Zhruba od V začíná úsek Hlavního bloku (s vyhlídkou) s Větrnou věží, které odděluje Větrné sedlo od navazujícího Královského zámku a Pohádek, které končí na Žďárském sedle. Za ním navazuje tzv. Žďárský hřeben se Žďárskou věží (výška 15 m) a Záludná věž, které jsou rovněž odděleny malým sedlem a dále věžkami Velbloud, Hranáč, Kapucín a Stráž. Výška stěn se pohybuje v rozsahu 5-19 m. Východní stěny skalních útvarů jsou svislé až převislé, často se skalními výklenky a voštínami (např. Hlavní blok, Větrná věž). Na příkrých stěnách se vyskytují projevy skalního říčení. Jihozápadně od Hlavního hřebene se táhne Fryšavský hřeben, je nepravidelných tvarů a sestává z pěti věží (Šikmá věž, Strmá věž, Malá věž, Dvojitá věž, Pyramida), oddělených mělkými sedly; je dlouhý 70 m. Z věže Pyramida vybíhá k Z široký vedlejší hřeben. Výška stěn dosahuje 6–8 m.

Východně od části Hlavního hřebene Pohádky vystupuje morfologicky výrazný tor Milenci se skalní věží a na něj navazuje útvar Trůn s několika věžkami a 16 m vysokou skalní stěnou. Z východního omezení Trůnu vychází mohutná úpatní halda, která pokračuje jako balvanový proud.

Stěny jsou zvětřáváním modelovány do podoby skalních výklenků a voštín, na příkrých stěnách se vyskytují projevy skalního říčení. Pokryvné útvary – soliflukční pokryvy, složené z ostrohranných balvanů migmatitů a ortorul, se nacházejí při úpatí jednotlivých skalních útvarů (suťové haldy), pokrývají část severovýchodního, východního, jihovýchodního a jižního svahu Devíti skal. Výrazný balvanový proud je vyvinut pod sedýlkem ve vrcholové části Devíti skal, táhne se v délce téměř 100 m severozápadním směrem. Na východním svahu je rovněž vyvinut mohutný balvanový proud (mezi Hlavním hřebenem a Křižáneckým hřebenem) a táhne se jižním směrem v délce více jak 100 m za hranice PP.

Na skalní komplex navazuje na severovýchodně ukloněném svahu v délce 1150 m řada dalších jedenácti skalních útvarů. Mimo geomorfologie je na lokalitě možné sledovat metamorfně-deformační struktury.

(Kirchner & Roštínský 2006)

Geomorfologické zařazení území (Demek & Mackovčín 2014):

Soustava: Česko-moravská soustava, Podstousta: Českomoravská vrchovina, Celek: Hornosvratecká vrchovina, Podcelek: Žďárské vrchy, Okrsek: Devítiskalská vrchovina

Hydrologie

Území patří do mezinárodní oblasti povodí Dunaje, dílčí povodí Dyje, hydrologické povodí 2. řádu Svratka po Jihlavu, č. hydrologického pořadí 4-15-01-0050 (hlavní tok Svratka), malá část č. hydrologického pořadí 4-15-01-0020 (hlavní tok Břímovka). Hydrogeologický rajon: Krystalinikum v povodí Svratky (ID 6560). Patří do působnosti Povodí Moravy, s. p. V přírodní památce nejsou žádné prameny ani vodoteče, vzhledem ke kamenitému až balvanitému terénu se veškerá voda ztrácí/ vsakuje.

Botanická charakteristika

Na stanovišti smrkové bučiny (*Calamagrostio villosae-Fagetum*) se nachází hospodářsky pozměněný lesní porost typu skeletové smrkové bučiny s převahou smrku ztepilého (*Picea abies*), přimíšeným bukem lesním (*Fagus sylvatica*) a ojediněle vtroušenou jedlí bělokorou (*Abies alba*). Na skalách a v porostních mezerách se uplatňuje i bříza bělokorá (*Betula pendula*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Chudý oligotrofní podrost tvoří zejména borůvka černá (*Vaccinium myrtillus*), šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*) a k. rozložená (*D. dilatata*). Na humusem překryté zastíněné skalní římsce roste ojediněle montánní čípek objímavý (*Streptopus amplexifolius*, C2) (ověřen 2025, K. Juříčková). Ze zvláště chráněných druhů rostlin se v hrubé suti na hřebeni V od hlavního vrcholu vyskytuje ohrožený vranec jedlový (*Huperzia selago*). Mechorostů zde bylo zjištěno 35 druhů, z toho 11 jätrovek, k zajímavějším patří *Cephaloziella hampeana*, *Lophozia ventricosa* var. *silvicola*, *Brachythecium starkei*, *Isothecium myosuroides* (Kubešová et al., 2006).

Regionálně fytogeografické zařazení území (Skalický 1988):

Oblast: Oreophyticum

Obvod: Oreophyticum Massivi bohemicici

Okres: 91 Žďárské vrchy

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):

Smrková bučina (*Calamagrostio villosae-Fagetum*)

Zoologická charakteristika

Území obývají běžné lesní druhy vyšších poloh Českomoravské vrchoviny. Hnízdí zde datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), křivka obecná (*Loxia curvirostra*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), skalní útvary využívá ke hnízdění výr velký (*Bubo bubo*). Na území PP Devět skal bylo dosud zjištěno 11 druhů terestrických plžů, všechny jsou hodnoceny jako málo dotčené (Myšák & Myšáková 2021). Druhovou bohatost měkkýšů pozitivně ovlivňuje přítomnost chaty na okraji PP, jejíž zdi jsou

vyspárované vápnitou maltou. Díky ní zde mohou existovat i na živiny a vápník náročnější druhy plžů (*Vallonia pulchella*, *Trochulus hispidus* a *Cochlicopa lubrica*), které kromě přírodních lokalit osídlují často i antropogenní stanoviště. Původní acidofilní bučiny zde nahradily smrkové monokultury a buky dnes tvoří pouze příměs, která se zachovala jen v nejbližším okolí skalních útvarů. Na lokalitě PP Devět skal bylo zaznamenáno přes 100 druhů brouků (Coleoptera). Při entomologickém inventarizačním průzkumu střevlíkovitých brouků (Křivan 2008) zde bylo zjištěno typické spektrum běžných lesních druhů. Mezi zajímavé nálezy střevlíků patří řídce se vyskytující lesní druh *Trichotichnus laevicollis* a arborikolní druhy rodu *Dromius* (*D. agilis*, *D. fenestratus*, *D. quadrimaculatus*). Z lokality je také uváděn výskyt reliktního střevlíka *Leistus piceus* (Nenadál 1989), který však nebyl v posledních letech znovu ověřen. Z dalších vzácnějších brouků byl na lokalitě zjištěn výskyt několika druhů uvedených v Červeném seznamu ohrožených živočichů: krasec *Buprestis rustica*; druh *Rhizophagus nitidulus* z čeledi Monotomidae – druh zachovalejších, zvláště podhorských a horských lesních porostů; potemníkovití brouci *Corticeus fraxini*, *Corticeus linearis* a *Corticeus unicolor* vázaní na odumřelé dřevo (Vávra & Vávrová 2022).

Fauna obratlovců je zastoupena běžnými druhy vyšších poloh lesních stanovišť. Z obojživelníků zde žije ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan hnědý (*Rana temporaria*) a čolek horský (*Ichthyosaura alpestris*). Z plazů je hojná ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), častý je slepýš křehký (*Anguis fragilis*), zatímco nálezy zmije obecné (*Vipera berus*) jsou v území stále vzácnější. Ornitologický průzkum zde prokázal výskyt 44 druhů ptáků, převažují typické lesní druhy vyšších poloh (Kodet et Kodetová 2023). Z drobných savců je zde běžná veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), rejsek malý (*Sorex minutus*), rejsek obecný (*Sorex araneus*), norník rudý (*Clethrionomys glareolus*) či myšice lesní (*Apodemus flavicollis*). V území byla prokázána lovecká aktivita netopýra ušatého (*Plecotus auritus*), netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*) a netopýra severního (*Eptesicus nilssonii*), tyto druhy se zde však podle výsledků chiropterologického průzkumu vyskytují jen sporadicky (Bartonička 2006).

Mykologická charakteristika

Skály a sutě jsou porostlé pokrývnou vegetací lišejníků, jichž zde bylo v r. 2023 zaznamenáno celkem 97 druhů (Koubková & Hauser 2023), z toho 6 druhů v kategorii zranitelný (VU), a dle červeného seznamu (Malíček 2023) druhy *Rhizocarpon badioatrum* (ohrožený druh hnědého mapovníku, v ČR doloženo 9 recentních nálezů) (C3) a *Porina lectissima* (C3), a druh *Rhizocarpon subgeminatum* v kategorii C1 (hnědý mapovník, kriticky ohrožený druh, který je v současnosti hlášen pouze ze 3 lokalit v ČR, a to z Kokořínska, Českého ráje a ze Žďárských vrchů).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
HOUBY: Lišejníky			
<i>Chaenotheca xyloxena</i>		VU	lignikolní druh
<i>Cladonia cervicornis</i>		VU	půda
<i>Cladonia cornuta</i>		VU	půda
<i>Lecanora varia</i>		VU	lignikolní druh
<i>Lecidella flavosorediata</i>		VU	na bříze
<i>Melanelixia subaurifera</i>		VU	na buku

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Porina lectissima</i>		VU	Podle české metodiky hodnocení lišejníků (Atlas českých lišejníků dalib.cz) se jedná o ohrožený druh C3. Saxikolní druh blíže příbuzný hojnějšímu <i>Porina chlorotica</i> (LC), liší se světlejšími hnědými perithecií, oproti tmavým až černým u <i>Porina chlorotica</i> a také pigmentem involucrella. Druh je zaznamenán v 15 mapovacích čtvercích.
<i>Rhizocarpon badioatrum</i>		NT	Podle české metodiky hodnocení lišejníků (Atlas českých lišejníků dalib.cz) se jedná o ohrožený druh C3. Saxikolní druh hnědého mapovníku, vyznačující se zelenými dvoubuněčnými sporami. V rámci ČR má doloženo 9 recentních nálezů, ve Žďárských vrších dosud žádný ověřený. Během inventarizací 2023 byl nalezen také v PP Prosička a PP Lisovská skála.
<i>Rhizocarpon subgeminatum</i>		DD	Podle české metodiky hodnocení lišejníků (Atlas českých lišejníků dalib.cz) se jedná o kriticky ohrožený druh C1. Saxikolní druh, který je v současnosti hlášen pouze ze 3 lokalit v ČR a to z Kokořinska, Českého ráje a ze Žďárských vrchů. V rámci inventarizací v CHKO Žďárské vrchy roku 2023 byl tento druh nalezen na více lokalitách. To je v souladu se zjištěním v rámci výstupu z Bryologicko-lichenologických dní, kde se uvádí, že se tento vzácný druh vyskytuje ve Žďárských vrších roztroušeně. Je to tzv. hnědý mapovník, charakteristický nejčastěji dvěma velkými zdovitými sporami ve vřecku.
ROSTLINY: Cévnaté rostliny			
čipek objímavý <i>Streptopus amplexifolius</i>		VU	C2, na humusem překryté zastíněné skalní římse, ojediněle
vranec jedlový <i>Huperzia selago</i>	ohrožený	NT	C3, současný výskyt neznámý
OBRATLOVCI: Obojživelníci			
čolek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	silně ohrožený	VU	stálý druh, rozmnožování v hlubších kalužích a vyjetých kolejích lesních cest, zimování v trouchnivém dřevě
ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	ohrožený	VU	častý druh v území PP, početnost nestanovena
OBRATLOVCI: Plazi			
ještěrka živorodá <i>Zootoca vivipara</i>	silně ohrožený	NT	Plošně v okolí skalních útvarů, lesních cest, paseky. Početnost nestanovena.
slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	silně ohrožený	NT	ojediněle v celém území PP, početnost nestanovena
zmije obecná <i>Vipera berus</i>	kriticky ohrožený	VU	Ojedinělý výskyt v okolí skalních útvarů, lesní paseky, okraje cest. Početnost nestanovena.
OBRATLOVCI: Ptáci			

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
datel černý <i>Dryocopus martius</i>			v území stálý výskyt druhu, nepravidelně hnízdí 1 pár
holub doupňák <i>Columba oenas</i>	silně ohrožený	VU	v území nepravidelně hnízdí 1-2 páry ve vhodných dutinách po datlovi černém
jeřábek lesní <i>Tetrastes bonasia</i>	silně ohrožený	VU	neověřený výskyt, vzhledem k zatížení lokality vysokou mírou turistické návštěvnosti je v současnosti výskyt druhu spíše nepravděpodobný, není známo žádné spolehlivé pozorování druhu v poslední dekádě i v širším území PP
jestřáb lesní <i>Accipiter gentilis</i>	ohrožený	VU	v území PP nehnízdí, ale pravidelně využívá jako loviště, 1 pár hnízdí v lesích v okolí PP
krkavec velký <i>Corvus corax</i>	ohrožený		pouze přelety přes území PP, vzhledem k vysoké návštěvnosti území je hnízdění nepravděpodobné (druh hnízdí na nedaleké Bílé skále)
kulíšek nejmenší <i>Glaucidium passerinum</i>	silně ohrožený	VU	ojedinelé hlasové projevy zaznamenány v blízkosti PP, 1 pár
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	ohrožený		početnost nestanovena, druh se na lokalitě vyskytuje jen sporadicky (náhodná pozorování)
ořešník kropenatý <i>Nucifraga caryocatactes</i>	ohrožený	VU	druh pravidelně hnízdí v mladých smrkových porostech v území i okolí PP, 1 pár
strakapoud malý <i>Dryobates minor</i>		VU	druh v území pravidelně nehnízdí, jedná se pouze o náhodná pozorování (přelet)
sýc rousný <i>Aegolius funereus</i>	silně ohrožený	VU	druh v území vzácně hnízdí ve vhodných stromových dutinách po datlovi, 1 pár
vrána černá <i>Corvus corone</i>		NT	druh územím pouze přelétá, nehnízdí zde
výr velký <i>Bubo bubo</i>	ohrožený	EN	stálý výskyt 1 hnízdícího páru v území, využívá skalní útvary pro hnízdění
žluna šedá <i>Picus canus</i>		VU	v území se vyskytuje pouze ojedinelé, nepravidelně hnízdí v torzech starých buků, 1 pár
OBRATLOVCI: Letouni			
netopýr Brandtův <i>Myotis brandtii</i>	silně ohrožený		zaznamenána lovecká aktivita, početnost nestanovena
netopýr severní <i>Eptesicus nilssonii</i>	silně ohrožený		lovecká aktivita, početnost nestanovena
netopýr ušatý <i>Plecotus auritus</i>	silně ohrožený		zaznamenána lovecká aktivita
OBRATLOVCI: Savci			
veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	ohrožený	DD	stálý druh v území PP, početnost nestanovena

* **dle červených seznamů ČR:** CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším abiotickým činitelem zde je vítr a námraza (vrškové zlomy), a v posledních letech též sucho.

b) biotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším současným disturbančním činitelem je kůrovec, ve východní části jsou ponechány stojící souše.

Dále je významný vliv zvěře (okus, ohryz) na novou generaci lesa, jde zejména o srnčí zvěř.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Po zřízení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy v roce 1970 byla ochrana území realizována jeho vyhlášením v roce 1976 podle tehdejší legislativy v kategorii chráněný přírodní výtvar. Usnesení Rady ONV Žďár nad Sázavou č. 22/13 ze dne 29. 1. 1976 bylo dále upraveno vyhláškou ONV Žďár nad Sázavou ze dne 16. 4. 1987. Podle plánů péče byla usměrňována horolezecká činnost na skále a lesnické obhospodařování přilehlého lesního porostu. Území bylo vyhlášeno v aktuální výměře 3,3382 ha nařízením SCHKO č.493/04 s účinností od 1. 6. 2004. V roce 2016 bylo území nově vyhlášeno tak, aby vyhlášovacím předpis po formální i věcné stránce lépe odpovídal současnému stavu (Nařízení AOPK ČR č. 9/2016 ze dne 30. 9. 2016).

b) lesní hospodářství

Původní přirozené lesy byly přeměněny na stejnověké smrkové hospodářské porosty. Lesy byly zejm. v 70.–80. letech 20. století postiženy dálkovým transportem imisí, dodnes jsou zařazeny do pásma ohrožení imisemi C.

V současnosti je území PP v KN vedeno jako ostatní plocha se způsobem využití neplodná půda, v LHP je zařízeno jako porostní půda s výjimkou skal, které jsou vedeny jako bezlesí – neplodná půda.

S lesními porosty se dnes pracuje v souladu s plánem péče (i přes ztíženou situaci v důsledku kůrovcové kalamity a při velkém tlaku turistů) – ponechávání mrtvého dřeva, podpora přirozené obnovy apod.

c) zemědělské hospodaření

–

d) rybníkářství

–

e) myslivost

Provozováním myslivosti chráněné území v zásadě nebylo ovlivněno, nenachází se zde žádné myslivecké zařízení pro příkrmování a lákání zvěře. Území je součástí honitby Herálec LČR (CZ6115206029).

f) rybářství

–

g) rekreace a sport

Skála je turisticky zpřístupněna, podél severního okraje vede modrá turistická značka Via Czechia - Českomoravská, s odbočkou na vrchol Devíti skal v centru PP. Skála je velmi intenzivně využívána turisty, značená turistická stezka i cyklisty, ačkoliv je terén v některých úsecích zcela nesjízdný. Skála je využívána i horolezci.

Pod vrcholovou skálou se v ochranném pásmu při severní hranici PP nachází lovecká chata Lesů ČR, s.p. s příjezdovou komunikací a volně přístupný přístřešek s WC.

Intenzivní turistický ruch (vč. vstupování mimo značenou cestu) má za následek intenzivní sešlap v severozápadním výběžku PP. Dalším negativem je odhazování odpadků v PP, hluk i poškozování skal. Negativní vlivy jsou koncentrovány především do tohoto prostoru, poškozování skal spíše do vrcholových partií kolem informační tabule.

h) těžba nerostných surovin

–

i) jiné způsoby využívání

–

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Výnos Ministerstva kultury ČSR ze dne 25. 5. 1970 č. j. 8908/70-II/2, o zřízení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy

Plán péče o CHKO Žďárské vrchy na období 2021–2030

Územní plán obce Křižánky

Nariadení vlády ČSR č. 40/1978 Sb. o zřízení CHOPAV (chráněná oblast přirozené akumulace vody) Žďárské vrchy.

Plán péče o přírodní památku Devět skal na období 2016–2025

Lesní hospodářský plán LČR – LHC Nové Město na Moravě na období 2017–2026

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	16
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	610000 - Nové Město na Moravě
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	3,34
Období platnosti LHP (LHO)	01.01.2017 - 31.12.2026
Organizace lesního hospodářství	LČR, s.p., LS Nové Město na Moravě, revír Devět skal

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: Českomoravská vrchovina				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	reliktní bor	BO 9 BŘ 1 SM+ BK+ DB+	0,61	18
6Y	skeletová smrková bučina	SM 3–5 BK 4–5 JD 1–2 BŘ 1 (BO JŘ)+	2,73	82
Celkem			3,34	100

Přirozená dřevinná skladba dle Průša (1971).

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

–

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Rozsáhlý skalní systém s nejvyšším vrcholem oblasti na centrálním hřbetu Devítiskalské vrchoviny v lesním komplexu, na který navazuje směrem na východ až severovýchod řada dalších jedenácti skalních útvarů (podél modré turistické značky). Na některých skalních stěnách jsou vyvinuté voštiny a skalní výklenky. V rámci ČR se jedná o mrazový srub výjimečného rozsahu. Podél puklin jsou skály rozčleněny do devíti větších a tří menších skalních bloků, seskupených do vrcholového komplexu typu skalního města. Výšky bloků dosahují až 19 m. Na jejich úpatí jsou odlámané suťové haldy, na něž navazují balvanové proudy a dále po svazích rozvlečené balvanité pokryvy.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Celá přírodní památka je vedena v katastru jako ostatní plocha – neplodná půda. Zařizena je v LHP jako porostní půda (lesní porosty) a bezlesí/ jiné plochy (skály).

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 2,29 ha	Aktuální rozloha odpovídá indikátoru. Indikátor je v dobrém stavu, vzhledem ke stávající péči lze předpokládat jeho zachování.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště	V současnosti zcela převažuje smrk, je otázkou, nakolik se při obnově po kůrovcové kalamitě podaří zvýšit podíl dalších druhů dřevin (jedle, buk, klen, ...).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý
mrtvé dřevo: min. 100 m ³ – ponechávání slabších i silnějších dimenzí, ležící i stojící (mimo turistickou cestu)	Indikátor je naplňován, jsou ponechávány souše nastojato i padlé/pokácené kmeny silných dimenzí k přirozenému rozkladu, momentální množství přesahuje 100 m ³ .	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 0,66 ha	Rozloha odpovídá indikátoru (0,66 ha), společenstvo na skalách, člověkem málo ovlivnitelné.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 0,1 ha	Aktuální rozloha 0,10 ha, minoritní společenstvo, udržující se na skalách a kolem nich.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	skalní město	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
bez antropogenního poškození	Velký tlak turistů a cyklistů - sešlap, odpadky vč. exkrementů, poškozování tabulí, tzv. ozdoby skal, hluk, křik, pohyb mimo značené cesty.	

stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

Lesnické obhospodařování probíhalo v souladu s plánem péče. Porosty v PP byly částečně proředěny v důsledku výskytu kůrovce, místy zůstaly souše k rozpadu (zejména ve východní části).

V dalším managementu je třeba pokračovat v obnově přilehlých lesů směrem k přírodě blízké dřevinné skladbě. Prostorová úprava lesa bude řešena tak, aby zejména v okolí skalních útvarů existoval rozvolněný víceetážový, druhově pestrý porost, který umožní trvalou expozici skalních stěn a zlepší podmínky pro hnízdění ptáků vázaných na tato stanoviště.

Dále bude potřeba se zaměřit na péči o vlastní skály, které jsou zarostlé náletovými dřevinami, bude nutno přistoupit k redukci nežádoucích jedinců.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany území se nepředpokládají.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	32a - lesy zvláštního určení (lesy v prvních zónách chráněných kraj. oblastí a lesy v přír. rezervacích, národních přír. památkách a přír. památkách) 21a - lesy ochranné (lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích) 32f - lesy zvláštního určení (lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti)	6Y	L5.4 Acidofilní bučiny
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
6Y	SM 3–5 BK 4–5 JD 1–2 BŘ 1 (BO JŘ)+		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
smrkový		–	–
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)
podrostní, násečný		–	–
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	–	–
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Přeměna smrkových porostů na věkově a prostorově diferencované smíšené porosty s přírodě blízkou dřevinnou skladbou. Plynulý přechod k bezlesí na skalách a navazujících balvanitých sutích		–	–
Způsob obnovy a obnovní postup			

<p>Jednotlivý až skupinovitý výběr za účelem zajištění bezpečnosti, dostatečného oslunění skalních útvarů, podpory přirozeného zmlazení a bohaté prostorové struktury, příp. clonná seč bez domýtné fáze. Přednostně přirozená obnova všech dřevin cílové druhové skladby (vč. ponechávání jednotlivých výstavků) s umělou obnovou druhů nepřítomných v mateřském porostu (předsunuté obnovní prvky JD, BK, ...). Listnatou příměs ve smrku nekácet, ponechat do rozpadu. Těžby směřovat do 2. poloviny kalendářního roku kvůli ochraně hnízdicích ptáků.</p>				
<p>Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu</p>				
<p>Především přirozená obnova, doplnit vnášením BK, JD, KL, příp. BO. Min. 50% MZD</p>				
<p>Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)</p>				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
6Y	JD, BK, KL, (BO pro OZ)	Využít přirozenou obnovu zastoupených cílových dřevin, doplnění / vnášení chybějících druhů (JD, KL, ...)		
<p>Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů</p>				
<p>Ochrana proti zvěři, případně buření, uvolňování dřevin přimíšených a vtroušených; zdravotní výběr s důrazem na podporu přirozených dřevin; včasné uvolňování nárostů</p>				
<p>Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb</p>				
<p>Přednostní využití biologických metod ochrany lesa. Včasná asanace kůrovcových souší kůrovcem napadených stromů. Nahodilé těžby je možné zpracovávat běžnými lesnickými postupy. Jednotlivé souše a mrtvé dřevo je vhodné ponechávat v porostu tak jako dosud. Z těžby je třeba vyloučit zjištěné doupné stromy. Těžby směřovat do 2. poloviny kalendářního roku kvůli ochraně hnízdicích ptáků.</p>				
<p>Poznámka</p>				
<p>—</p>				

Plocha přírodní památky je dle katastru nemovitostí ostatní plocha, neplodná půda. Přesto je pozemek zařízen v LHP a probíhá zde lesnické hospodaření, proto také byla sestavena rámcová směrnice hospodaření.

Další zásady hospodaření:

- Zakmenění porostu v blízkosti skal postupně redukovat tak, aby skalní stěny zůstaly víceméně exponované, a to jak z důvodu zachování ekosystému štěrbínové vegetace (S1.2) a brusnicové vegetace skal a drolin (T8.3), tak i kvůli lepší využitelnosti pro zahnízdění (i potenciální) zvláště chráněných druhů ptáků (výr, krkavec, sokol, ...). Ze stejného důvodu udržovat výšku porostů v okolí pod úrovní skály.

- Alespoň část mrtvého a odumírajícího dřeva ponechávat v porostech, stojící i ležící, tj. pokračovat v započatém trendu.

b) péče o vodní ekosystémy

–

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin, S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin
Typ managementu	Kácení volné
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Minimální interval	Počet opakování: Za období (roky):
Prac. nástroj / hosp. zvíře	odstraňování náletů, část horolezecky
Kalendář pro management	1. 8. - 31. 12.
Upřesňující podmínky	

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Biotopy vázané na skály (S1.2 - Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin, a T8.3 - Brusnicová vegetace skal a drolin) nesnáší úplné zastínění, proto je potřeba čas od času odstraňovat ze skal náletové dřeviny.

Vyskytující se zvláště chráněné druhy – vranec jedlový a čípek objímavý - vyžadují vlhčí a částečně zastíněná stanoviště, je tedy potřeba udržet stávající světelné a vlhkostní poměry (nevhodné jsou prudké změny těchto podmínek).

Z hlediska lichenologického je nejcennější partií skalní masiv, především jeho vršky, kde se také nachází tři nejvzácnější druhy. Vršky skal ovšem pravděpodobně nejsou ohroženy žádným ovlivnitelným faktorem a není tedy potřeba vyvíjet úsilí k jejich ochraně.

V lesních biotopech je potenciál pro rozvoj epifytů, zejména bude-li vývoj směřovat k heterogenní věkové i druhové struktuře a umírající a mrtvé stromy budou ponechány svému přirozenému vývoji až do úplného rozkladu.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Je nutné ponechat dostatek doupných stromů pro zachování hnízdních příležitostí. V případě zahnízdění vzácných druhů ptáků na skalním útvaru (např. krkavec, výr, sokol) je vhodné dočasně omezit přístup veřejnosti na lokalitu. Vhodné je také nadále ponechávat padlé kmeny k rozkladu pro zvýšení podílu mrtvého dřeva jako útočiště saproxylofágních druhů hmyzu.

f) péče o útvary neživé přírody

Na ploše skal a okolních sutí je vhodné provést 1× za decenium redukci nežádoucích náletových dřevin a nadále zde udržovat víceméně bezlesí. Borovice a některé břízy mohou být ponechány.

g) zásady jiných způsobů využívání území

–

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území je uveden v tabulkových a mapových přílohách.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu lze hospodařit běžnými lesnickými postupy, při obnově dodržovat minimální podíl MZD. Lesnické práce pokud možno situovat mimo hnízdní období (srpen-prosinec) kvůli hnízdicím zvláště chráněným druhům ptáků.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Přírodní památka byla vymezena po parcelní hranici, tato je však v terénu v některých úsecích nezřetelná nebo nepřesně vyznačená. Je nutné značení obnovit, příp. provést dílčí úpravu značení a obnovovat 1× za decenium.

Stávající označení území 2 ks tabulí je dostatečné.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Území bylo nově vyhlášeno v r. 2016 a není třeba ho přehlašovat.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou

c) ostatní

Nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Zachovat stávající zpřístupnění po turisticky značené lesní cestě.

Pro ochranu hnízdění zvláště chráněných druhů ptáků je možná horolezecká činnost a vstup na skalní útvary Královský zámek, Pohádky, Trůn a Žďárské sedlo v období 1. 1. - 30. 6. jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Dodržování ochranných podmínek je třeba zajistit strážní službou (i o víkendech), stejně jako dodržování pořádku na lokalitě.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Zachovat stávající označení území kombinované s informační tabulí pro veřejnost, která byla zřízena v rámci projektu „Posílení návštěvnické infrastruktury ZCHÚ“.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V r. 2024 bylo provedeno podrobné mapování (botanika, biotopy), výsledky dosud nejsou zpracovány.

Navrhuje se průzkum mykologický, entomologický (noční motýli, aj.), příp. další.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Instalace individuální ochrany - drátěná uzlíková pletiva	250 ks	1	75900
Výsadba jehličnanu 40-60 cm	250 ks	1	188750
Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm	50 ks	1	40450
Instalace tabulového značení ZCHÚ	4 ks	1	20640
Vytvoření pruhového značení	1 km	1	3600
Náklady celkem (Kč)			329340

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

BARTONIČKA, T. (2006). Inventarizační průzkum vybraných přírodních památek na území CHKO Žďárské vrchy: třídy obojživelníci (Amphibia), plazi (Reptilia a savci (Mammalia). 25 s.

CHOBOT, K.; NĚMEC, M. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. Praha: AOPK ČR. 181 s. Příroda, 34. ISBN 978-80-88076-46-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2007). Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace: Vegetation of the Czech Republic 1. Grassland and Heathland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 526 s. ISBN 978-80-200-1462-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2009). Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, Weed, Rock and Scree Vegetation. Vyd. 1. Praha: Academia. 520 s. ISBN 978-80-200-1769-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2011). Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace: Vegetation of the Czech Republic. 3. Aquatic and Wetland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 827 s. ISBN 978-80-200-1918-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2013). Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Praha: Academia. 551 s. ISBN 978-80-200-2299-8.

CULEK, M.; GRULICH, V.; LAŠTŮVKA, Z. et al. (2013). Biogeografické regiony České republiky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 447 s., 1 mapa. ISBN 978-80-210-6693-9.

DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (2014). Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Vydání 3. přepracované. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 305 s. ISBN 978-80-7509-113-0.

FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of threatened species in the Czech Republic.

Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.

GRULICH, V.; CHOBOT, K. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. 1. Praha: AOPK ČR. 178 s. Příroda, 35. ISBN 978-80-88076-47-6.

HEJDA, R.; FARKAČ, J.; CHOBOT, K. (eds.) (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. 1. Praha. 611 s. Příroda, 36. ISBN 978-80-88076-53-7.

HOLEC, J.; BERAN, M. (ed.) (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. Příroda. 24, s. 282. ISSN 1211-3603.

KIRCHNER, K.; ROŠTÍNSKÝ, P. (2006). Geologicko-geomorfologický inventarizační průzkum vybraných přírodních památek v centrální části CHKO Žďárské vrchy. Brno. 50 s. Inventarizační průzkum. Archivuje Ústav Geoniky AV ČR a Správa CHKO Žďárské vrchy.

KODET, V.; KODETOVÁ, D. (2023). Ornitologická inventarizace lokality PP Devět skal: Závěrečná zpráva. Havlíčkův Brod. 16 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

KOUBKOVÁ, P.; HAUSER, T. (2023). Lichenologický inventarizační průzkum PP Devět skal: Závěrečná zpráva. Blatná. 11 s., fotografická a mapová příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

KŘIVAN, V. (2008). Entomologický inventarizační průzkum střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) na vybraných lokalitách v CHKO Žďárské vrchy. 5 s.

KUBEŠOVÁ, S.; NOVOTNÝ, I.; SUTORÝ, K. (2006). Inventarizační průzkum cévnatých rostlin a mechorostů Bílá skála, Černá skála, Devět skal, Drátenická skála, Lisovská skála, Malinská skála, Milovské Perničky, Pasecká skála, Rybenské Perničky, Vlčí kámen. 56 s.

KUČERA, J.; VÁŇA, J.; HRADÍLEK, Z. (2012). Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. Preslia. 84, 3, s. 813-850. ISSN 0032-7786.

LIŠKA, J.; PALICE, Z. (2010). Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29, s. 3-66. ISSN 1211-3603.

MYŠÁK, J.; MYŠÁKOVÁ, R. (2021). Inventarizace suchozemských měkkýšů v PP Devět skal: Závěrečná zpráva. Česká Třebová. 7 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

NENADÁL, S. (1989). Střevlíkovití brouci (Coleoptera Carabidae) Hornosvratecké vrchoviny a přilehlého okolí. Okresní muzeum ve Žďáře nad Sázavou. 49 s.

NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998). Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. Vydání 1. Praha: Academia. 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. ISBN 80-200-0687-7.

SKALICKÝ, V. (1988). Regionálně fyto geografické členění, s. 103-121. In: HEJNÝ, S.; SLAVÍK, B. (eds.) et al. Květena České socialistické republiky 1. Vydání 1. Praha: Academia. 557 s., 1 skl. mapa.

VÁVRA, J.; VÁVROVÁ, E. (2022). Inventarizace saproxylického hmyzu a epigeických predátorů v PP Devět skal v CHKO Žďárské vrchy – brouci (Coleoptera): Závěrečná zpráva. Ostrava - Poruba. 11 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

VÁVRA, V.; ŠTELCL, J.; MALÝ, K. (2008). Průvodce po geologických zajímavostech Kraje Vysočina. Muzeum Vysočiny Jihlava. Jihlava. 145 s. Edice Vysočiny. ISBN 978-80-86382-12-8.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR
CHKO – chráněná krajinná oblast
CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
ČÚZK – Český úřad zeměměřický a katastrální
EVL – evropsky významná lokalita
GIS – geografický informační systém
IUCN – International Union for Conservation of Nature and Natural Resources
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa (označení porostu dle LHP, LHO)
k.ú. – katastrální území
KN – katastr nemovitostí
LČR – Lesy České republiky, s. p.
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
LS – lesní správa
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
ONV – Okresní národní výbor
OP – ochranné pásmo
PK – pozemkový katastr
PO – ptačí oblast
PP – přírodní památka
SCHKO – správa chráněné krajinné oblasti
SLT – soubor lesních typů
ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval: RP Vysočina

Na zpracování se podíleli: Pejšová Gerta, Bukáčková Pavlína, Čech Luděk, Mückstein Petr, Přikrylová Zdeňka

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).
- Mapy:** Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Vrstvy:** Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**
- Protokol** o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Lesní hospodářský celek: 610000

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
222 F a 2	(část 2)	0,08	1/smrkový	smrk ztepilý	50	5	Prořezávky jehličnaté + listnaté - úprava druhové skladby - podpora cenných listnáčů, pestrost dřevin, podpora stability	2	
				jeřáb ptačí	20				
				bříza bělokorá	15				
				buk lesní	15				
222 F a 2	(část 1)	0,05	1/smrkový	smrk ztepilý	50	5	Prořezávky jehličnaté + listnaté - úprava druhové skladby - podpora cenných listnáčů, pestrost dřevin, podpora stability	2	
				jeřáb ptačí	20				
				bříza bělokorá	15				
				buk lesní	15				
222 F a 6		0,17	1/smrkový	smrk ztepilý	95	5	Těžba hroubí - pouze zdravotní výběr, příp. nebezpečné stromy kolem cest, do 10 m ³	3	
				bříza bělokorá	5				
222 F a 14	(část 1)	0,35	1/smrkový	smrk ztepilý	93	5	Výsadba jehličnanu 40-60 cm - běžná lesnická výsadba - vnášení cenných listnáčů a jedle, možno příp. i (polo)odrostky - podsadby chybějících druhů cílových dřevin	2	

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
				jedle bělokorá	3		Instalace individuální ochrany - drátěná uzlíková pletiva - pro nálety cenných dřevin - JD, BK, KL, příp. jejich podsadby	2	
				buk lesní	2		Ponechání jednotlivých stromů do rozpadu (výstavky) - všechny listnáče a jedle	2	
				bříza bělokorá	1		Ponechání ležícího dřeva po těžbě do rozpadu - slabší i silnější dimenze, všechny listnáče a JD, část SM, zejména na nepřístupných místech (skály, balvany, ...)	2	
				jeřáb ptačí	1		Těžba hroubí - 10 m ³	3	
222 F a 14	(část 2)	2,14	1/smrkový	smrk ztepilý	93	5	Ponechání jednotlivých stromů do rozpadu (výstavky) - všechny listnáče a jedle	2	
				jedle bělokorá	3		Výsadba jehličnanu 40-60 cm - běžná lesnická výsadba - vnášení cenných listnáčů a jedle, možno příp. i (polo)odrostky - podsadby chybějících	2	

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
							druhů cílových dřevin		
				buk lesní	2		Instalace individuální ochrany - drátěná uzlíková pletiva - pro nálety cenných dřevin - JD, BK, KL, příp. jejich podsadby	2	
				bříza bělokorá	1		Těžba hroubí - pro potřeby proclonění - pouze SM, 100 m ³	3	
				jeřáb ptačí	1		Ponechání ležícího dřeva po těžbě do rozpadu - slabší i silnější dimenze, všechny listnáče a JD, část SM, zejména na nepřístupných místech (skály, balvany, ...)	2	

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
107	0,13	Skála a úpatní haldy, zarostlé nálety různého věku Cíl péče: Pomístné odstranění dřevin tak, aby byla alespoň část skal a balvanů plně osluněná, plochy možno střídat, pár vzrostlých stromů není na závadu.	Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm - část horolezecky,	3	1. 8. – 31. 12.	Jednorázové opatření
108	0,04	Část úpatí Hlavního hřebene, zarostlé stromy Cíl péče: (Pomístné) odstranění dřevin tak, aby byla alespoň část skal a balvanů plně osluněná, vzhledem k rozloze to však není zásadní.	Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm - část horolezecky	3	1. 8. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
509	0,17	Vlastní skály (celý Fryšavský hřeben, a Hlavní hřeben - Devět skal a Hlavní blok) s jednotlivými vzrostlými dřevinami při úpatí, ale i na skalách. Cíl péče: Dosáhnout postupně víceméně bezlesí na skalách, možno ponechat jednotlivé stromy při úpatí.	Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm - část horolezecky	3	1. 8. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
510	0,17	Vlastní skály (Hlavní hřeben - střední a východní část) s jednotlivými vzrostlými dřevinami při úpatí, ale i na skalách. Cíl péče: Dosáhnout postupně víceméně bezlesí na skalách, možno ponechat jednotlivé stromy při úpatí.	Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm - část horolezecky	3	1. 8. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
511	0,04	Vlastní skála - část Křížáneckého hřebene se skalními věžemi Milenci a Trůn. Při úpatí jednotlivé dřeviny, část SM souše. Cíl péče: Dosáhnout postupně víceméně bezlesí na skalách, možno ponechat jednotlivé stromy při úpatí.	Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31-40 cm - část horolezecky	3	1. 8. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).